

wijzer

opvang &
onderwijs

Pedagogisch beleidsplan

2024-2025

Inhoud

1. Inleiding	3
2. Algemene doelstellingen	3
3. Pedagogische missie: Wijzer ontwikkelt talent	3
4. De pedagogische visie van Wijzer	4
5. Pedagogische doelstellingen	4
Doelstelling 1: 'Bieden van emotionele en fysieke veiligheid'	5
Doelstelling 2: 'Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties'	6
Doelstelling 3: 'Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van sociale competenties'	8
Doelstelling 4: 'Overdracht van normen en waarden'	10
6. Inrichting van de groepsruimte	12
7. VVE aanbod	12
8. Pedagogisch werkplan	13
9. Opbrengstgericht werken	13
10. Doorlopende ontwikkelingslijnen	13
Mentorschap	13
Partnerschap met ouders	14
Structureel volgen van de ontwikkeling van kinderen	14
Zorgstructuur	14
Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling	14
11. Doorgaande lijn	15
12. Warme overdracht	15
13. Kennismaking	15
14. Ouderportaal	15
15. Inschrijving bij de opvang	15
16. Intake en plaatsing	16
17. Wenprocedure in de opvang	16
Wennen bij de overgang van voorschool naar vroegschool	16
18. Stamgroepen en leeftijdsopbouw	17
19. Verticale kinderdagverblijfgroep (0-4 jaar)	17

20. Opleidingsplan	17
21. Medewerkers, studenten en vrijwilligers	17
Medewerkers	17
Studenten	18
Vrijwilligers	18
22. Pedagogische ondersteuning	18
23. Inzet vaste gezichten	19
24. Open-deuren-beleid binnen de opvang	19
25. BKR en 3 uurs/half uurs regeling	19
26. Het vier-ogen principe bij Wijzer in Opvang	20
27. Kindcentrum gebonden advies en medezeggenschap	20
28. Relevante documenten, richtlijnen en protocollen	20
29. Geraadpleegde bronnen	21

1. Inleiding

Wijzer in Opvang en Onderwijs, hierna te noemen Wijzer, biedt opvang en onderwijs in de gemeenten Vlaardingen en Maassluis aan kinderen van 0-13 jaar. Dit pedagogisch beleid is van toepassing op de gehele kinderopvang en het onderwijs binnen Wijzer. Er zal in dit beleid over kindcentrum worden gesproken. Onder medewerkers verstaan wij gekwalificeerde leerkrachten, pedagogisch medewerkers, onderwijsassistenten en gespecialiseerde medewerkers.

De ontwikkeling van dit pedagogisch beleidsplan heeft betrekking op de beleidsvoornemens van Wijzer en de in werking getreden wet IKK per 1 januari 2018.

Het pedagogisch beleidsplan is geschreven om de visie van Wijzer op het pedagogisch handelen vast te leggen. De kindcentra van Wijzer baseren de pedagogische werkplannen op dit centraal pedagogisch beleid.

Het pedagogisch beleid is een groei document en dient regelmatig te worden bijgesteld op nieuwe ontwikkelingen. Er zijn een aantal onderwerpen uit dit beleid die nader omschreven worden in het pedagogisch werkplan per kindcentrum, omdat deze onderwerpen per kindcentrum anders ingevuld kunnen worden. Wanneer dit aan de orde is, wordt dit vermeld.

2. Algemene doelstellingen

Wijzer stelt zich ten doel gedurende de dag of een gedeelte daarvan de zorg, opvoeding en onderwijs op zich te nemen van kinderen vanaf 10 weken tot en met einde basisschoolleeftijd. Binnen onze kindcentra streven wij naar een doorgaande lijn voor ieder kind vanuit één visie en één team, zodat ieder kind de kans krijgt zich te ontwikkelen en uit te blinken.

Ook stelt Wijzer zich ten doel in de ruimste zin de contacten, speelmogelijkheden en ontwikkeling van kinderen buiten het eigen gezin te bevorderen, aangepast aan de behoeften van de kinderen en hun ouders.

De activiteiten zijn in de eerste plaats gericht op de ontwikkelingskansen van kinderen. Daarnaast speelt echter ook het belang van het kunnen deelnemen van ouders aan het maatschappelijke en sociaal leven een rol.

3. Pedagogische missie: Wijzer ontwikkelt talent

Kinderen zijn bij ons in goede handen. De medewerkers maken gebruik van het ontwikkelingsgericht kader. In alle cirkels hebben de medewerkers een duidelijke en sturende rol. Zij bieden betekenisvolle activiteiten aan, vanuit een veilige en vertrouwde omgeving, waardoor kinderen betrokken, gemotiveerd en geïnteresseerd zijn. Dit zijn voorwaarden om talenten te ontwikkelen en te leren van de activiteiten die gebaseerd zijn op onze pedagogische doelstellingen. Op de volgende pagina gaan we in op de pedagogische doelstelling van Wijzer. Ieder kind maakt zijn eigen ontwikkeling door, met zijn eigen talenten, in zijn eigen tempo. Kinderen bouwen op jonge leeftijd al een band op met groepsgenootjes en medewerkers. Zo ontwikkelen zij spelenderwijs belangrijke sociale vaardigheden. Wij streven ernaar dat kinderen opgroeien tot zelfstandige volwassenen vanuit

vertrouwen in zichzelf, in ons en de wereld om hen heen.

4. De pedagogische visie van Wijzer

Het kind staat centraal. Het kind voelt zich welkom, gezien en gehoord en krijgt alle mogelijkheden aangeboden om zich te ontwikkelen en zijn talenten te ontdekken. Welbevinden is een voorwaarde voor kinderen en medewerkers om zich te kunnen ontwikkelen.

We creëren daarom een veilige en inspirerende omgeving. We zorgen dat, ongeacht verschillen, alle talent wordt benut en dat iedereen meedoet.

De kernwaarden van Wijzer zijn:

- Ondernemend: samen kansen zien, delen en pakken.
- Verbindend: vanuit je hart zeggen wat je doet, doen wat je zegt.
- Oprecht: elkaars kwaliteiten zien en benutten.

Wij willen zowel de kinderen als de medewerkers op al onze locaties aanmoedigen om te leren en te ontwikkelen. Blijven ontdekken en onderzoeken vinden we heel belangrijk.

Daar leer je namelijk van.

5. Pedagogische doelstellingen

Medewerkers binnen de kindcentra van Wijzer hebben een belangrijke rol in de ontwikkeling van kinderen. Wijzer verwacht van medewerkers dat zij in de dagelijkse uitvoering van hun functie de geformuleerde uitgangspunten, ideeën en werkwijzen die zijn omschreven in het Pedagogisch Kader gebruiken en hieraan verdieping geven om kinderen te helpen en te stimuleren in hun ontwikkeling. De basisdoelen die Wijzer gebruikt als uitgangspunten in het aanbod en werken binnen de kindcentra zijn:

- Het bieden van emotionele en fysieke veiligheid
- Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties
- Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van sociale competenties
- Overdracht van normen en waarden

Om aan deze basisdoelen te voldoen dienen pedagogisch medewerkers te beschikken over de 6 interactievaardigheden:

- Sensitieve responsiviteit
- Respect voor autonomie
- Structureren en grenzen stellen
- Praten en uitleggen
- Ontwikkelingsstimulering
- Begeleiden van interacties

Hieronder zijn per basisdoel de uitgangspunten van Wijzer, het aanbod en de handelingsverwachtingen van onze medewerkers omschreven.

Doelstelling 1: ‘Bieden van emotionele en fysieke veiligheid’

Het bieden van veiligheid is de basis van de pedagogische doelstellingen voor alle vormen van kinderopvang en onderwijs en weegt het zwaarst bij de beoordeling van pedagogische kwaliteit. Hieronder de elementen die de veiligheid van jonge kinderen bevorderen.

Relatie met de medewerkers

Binnen Wijzer werken wij met medewerkers, deze medewerkers beheersen de juiste interactievaardigheden. Hierdoor zijn zij in staat een hechte en veilige band met kinderen te ontwikkelen. Zij gaan op een sensitieve en responsieve manier met kinderen om. Wanneer een kind aangeeft dat het zich niet goed voelt of behoefte heeft aan ondersteuning, zullen deze signalen goed geïnterpreteerd worden en zal er passend op worden gereageerd. Daardoor zal een kind zich begrepen, geaccepteerd en veilig voelen. Medewerkers houden rekening met de leeftijd en ontwikkelingsfasen waarin kinderen zich bevinden, zoals met het vermogen om af te stemmen op de gedachten en gevoelens van kinderen (mind-mindedness). Dit doen zij door bij baby's meer gericht te zijn op de individuele interactie, signaleren en geven de juiste interpretatie van de mentale toestand van de baby. De medewerkers benoemen de juiste behoeften van het kind. Voor peuters staat de interactie in de groep centraal, dit om het gevoel van inclusie en betrokkenheid te bevorderen. Daarom is de mind-mindedness van onze medewerkers bij peuters meer groepsgericht. Op deze manier delen zij gedachten, wensen en emoties tussen kinderen.

Voor het onderwijs is de basis dat kinderen met plezier naar school gaan. De voorwaarde hiervoor is dat kinderen zich veilig voelen in de groep en daarbuiten. De relatie met medewerkers is dan ook gericht op het ondersteunen van het zelfvertrouwen van kinderen. De medewerkers gaan op een positieve manier in op de vragen en opmerkingen van kinderen en maken zo duidelijk dat de bijdrage van de kinderen waardevol is. Daarnaast beschikken de medewerkers over een pedagogisch repertoire voor passende interventies.

Medewerkers binnen Wijzer hebben respect voor de autonomie van het kind. Zij geven kinderen de ruimte om actief dingen zelf te proberen met respect voor eigen ideeën en oplossingen. Op deze manier zullen kinderen zich veilig voelen en kunnen hierdoor hun aandacht onbezorgd richten op het onderzoeken, spelen en oefenen. Deze vaardigheid draagt zo bij aan het zelfvertrouwen en het gevoel van eigenwaarde van kinderen.

Medewerkers bij Wijzer maken aan de kinderen duidelijk wat er van hen wordt verwacht en zorgen ervoor dat zij zich daar ook aan houden. Op deze manier geven medewerkers structuur en stellen zij grenzen, waardoor kinderen weten waar ze aan toe zijn en zij kunnen overzien wat er van hen verwacht wordt. Dit zal ook bijdragen aan een gevoel van veiligheid.

Relatie met andere kinderen

Groepsgenoten kunnen op jonge leeftijd een bron van veiligheid vormen, maar dan moeten zij elkaar wel regelmatig zien en elkaar goed kunnen leren kennen. Daarom streven wij binnen Wijzer naar het vormen van vaste groepen. Onze medewerkers hebben oog voor de één op één interacties met

kinderen maar sturen ook, waar nodig, de interacties tussen kinderen onderling. Zij begeleiden en stimuleren kinderen om samen te spelen, te leren, te delen, zich te verplaatsen in elkaar en problemen onderling op te lossen.

Inrichting van de omgeving

De inrichting sluit aan op de leeftijd van de kinderen en draagt bij aan een gevoel van geborgenheid. Binnen Wijzer in Opvang hebben wij voorwaarden voor de inrichting van de binnen-en- buitenruimte. De invulling van deze regels kan per kindcentrum verschillen, maar om die veilige sfeer te creëren geven wij bij de inrichting van ieder kindcentrum aandacht aan akoestiek, licht, kleur en indeling en hanteren wij het Veiligheidsbeleid om de fysieke veiligheid te waarborgen.

Binnen Wijzer in Onderwijs wordt van iedere locatie verwacht dat een leeromgeving uitdagend en rijk is. De omgeving sluit aan bij de belevingswereld van kinderen.

Dagindeling

Medewerkers van Wijzer streven ernaar om een voorspelbare, aantrekkelijke en vertrouwde leer- en leefomgeving te creëren. Dit doen zij mede door te werken met een vast dagritme. Dit dagritme geeft (de) kinderen regelmaat en houvast en hierdoor een gevoel van veiligheid. Ons programma wordt gekenmerkt door vaste, voorspelbare onderdelen zoals het brengen, de kring, binnen- en buitenspelen, de lunch, ophalen en diverse schoolvakken. In ons dagprogramma zit een balans tussen het tegemoetkomen aan de individuele behoefte van kinderen en het dagritme van de groep. Ieder kindcentrum/groep heeft een dagritme en gebruikt diverse manieren om dit ritme zichtbaar te maken/aan te kondigen.

Doelstelling 2: ‘Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties’

Kinderen binnen onze kindcentra worden door medewerkers begeleid door middel van het aanbieden van betekenisvolle activiteiten, bij het zoeken naar mogelijkheden, wensen en grenzen met betrekking tot henzelf en hun omgeving. Zo krijgen kinderen de gelegenheid cognitieve vaardigheden te ontwikkelen en zelfvertrouwen op te bouwen.

Voor kinderen is spelen en leren onlosmakelijk met elkaar verbonden. Het is een proces dat voortdurend in ontwikkeling is. Medewerkers geven met hun gedrag en begeleiding het goede voorbeeld en zijn zich hier bewust van. Door kindgericht, doelgericht en opbrengstgericht te kijken naar het aanbod en handelen wordt de ontwikkeling van kinderen op diverse vlakken gestimuleerd. Hieronder worden de ontwikkelingsgebieden toegelicht.

Fysieke ontwikkeling: motorische zintuiglijke ontwikkeling

Medewerkers geven kinderen de ruimte om de omgeving te ontdekken en hun motoriek en zintuigen te ontwikkelen. We geven de gelegenheid om te bewegen, voelen, zien, ruiken, horen en proeven. Medewerkers stimuleren jonge kinderen in bewegen op een manier waardoor de motorische en zintuiglijke ontwikkeling zich optimaal kan ontwikkelen. De omgeving is uitnodigend ingericht. Belangrijke criteria voor inrichting van de fysieke omgeving zijn; veiligheid, uitdaging, variatie en aansluiting bij de zone van naaste ontwikkeling van kinderen. Medewerkers hebben hierbij een

enthousiasmerende en actieve rol en zorgen voor een positieve respons. Bij oudere kinderen wordt de motorische ontwikkeling zoveel mogelijk gestimuleerd door bijvoorbeeld het vak gymnastiek en het buitenspelen.

Taalontwikkeling

Ons uitgangspunt is om van jongs af aan voor veel, begrijpelijk en relevant taalaanbod te zorgen, afgestemd op het niveau van (het) kinderen met als doel de taalontwikkeling optimaal te stimuleren. Er wordt al zo vroeg mogelijk met voorlezen begonnen zodat de beginnende geletterdheid gestimuleerd wordt. Medewerkers zorgen voor rijk en kwalitatief taalaanbod, lokken taal uit en geven feedback. Methodes die Wijzer hiervoor gebruikt sluiten hierop aan.

Denken en gecijferdheid

Kinderen krijgen de gelegenheid begrip voor cijfers, hoeveelheden, ruimtelijk inzicht, meten, bouwen en construeren te ontwikkelen. Medewerkers hebben een stimulerende functie. Zij stimuleren de gecijferdheid door in spelsfeer aan te sluiten bij de spontane nieuwsgierigheid van kinderen. Medewerkers lokken activiteiten uit die betekenis hebben voor kinderen, zodat door suggesties de intuïties van kinderen worden aangescherpt en getalbegrip en wiskundige inzichten zich kunnen ontwikkelen. Deze basis van wiskundige/ en rekenkundige inzichten wordt op school verder gestimuleerd en ontwikkeld.

Kinderen en de materiële wereld

Kinderen moeten materiële verschijnselen zoveel mogelijk zintuiglijk kunnen verkennen en onderzoekend kunnen leren. Leren in de materiële wereld is ook altijd verbonden met taal. Medewerkers hebben de taak ervoor te zorgen dat kinderen zoveel mogelijk materiële verschijnselen zintuiglijk kunnen verkennen. Functioneel en rijk spelaanbod helpt bij de voorbereiding op participatie in de maatschappij en begrippen uit wetenschap en techniek worden hierin verwerkt volgens de volgende domeinen:

- Het levende systeem (met begrippen als groei, voeding en gezondheid)
- Het natuurkundige systeem (krachten, licht en geluid, verandering)
- Het aarde-ruimte systeem (het weer, bodem en water, zon, maan en sterren)
- Het technische systeem (ontwerpen, maken, recepten, testen)
- Het mathematische systeem (ordenen, meten, patronen, kans en onzekerheid)

Gezonde leefstijl

Wijzer vindt het belangrijk kinderen van jongs af aan een gezond voedingspatroon aan te leren. Dit staat uitgebreid beschreven in ons voedingsbeleid. Medewerkers dragen op deze manier bij aan het vormen van gezonde eetgewoonten. Zij begeleiden (de) kinderen in hun smaakontwikkeling en leren ze gezonde keuzes te maken. Medewerkers hebben hierin een voorbeeldfunctie. Op diverse scholen zijn afspraken over gezonde pauze hapjes, drankjes, fruit etc.

Kunst, cultuur en creativiteit

Medewerkers geven kinderen de gelegenheid door middel van cultuuronderwijs hun talenten te ontwikkelen. Laten hen kennismaken met kunst en leren ze de waarde van kunst begrijpen. Op deze manier wordt bijgedragen aan de brede persoonsvorming van kinderen. Kinderen kunnen zo

spelenderwijs muziek en beeldende kunst ontdekken.

Daarnaast wordt gelegenheid geboden tot het ontwikkelen van kennis, vaardigheden en attitudes om door middel van beeld en geluid gevoelens en ervaringen uit te drukken en ermee te communiceren. Kinderen kunnen hiernaar kijken en luisteren. Binnen het berekend aanbod kunnen zij handelen, beschouwen, onderzoeken, toepassen en reflecteren op hun eigen werk en op dat van anderen.

Executief functioneren en zelfregulatie

Executieve functies (inhibitie, cognitieve flexibiliteit en werkgeheugen) zijn essentieel voor de cognitieve, sociale en psychologische ontwikkeling van kinderen. Medewerkers stimuleren deze ontwikkeling via oefening en betekenisvolle (sociale) interacties.

Taalvaardigheid is een belangrijke voorwaarde voor het ontwikkelen van deze functies. Wat zelfregulatie betreft worden (het) kinderen gestimuleerd in emotie en motivatie. Wijzer vindt een gezonde opvoedstijl en veilige hechting belangrijke voorwaarden.

Medewerkers zorgen voor een uitdagende en veilige omgeving en hebben besef van het zich allemaal verschillend ontwikkelen van executieve functies van kinderen. De ontwikkeling van executieve functies en zelfregulatie wordt gestimuleerd doordat medewerkers ze zelf voordoen en daarna samen met kinderen reflecteren. Zo leren kinderen leren. Belangrijk is dat er duidelijke grenzen aangegeven worden, grondig naar kinderen gekeken wordt en geluisterd.

Doelstelling 3: ‘Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van sociale competenties’

De sociale emotionele ontwikkeling is de ontwikkeling van kinderen, waarbij ze leren omgaan met zichzelf en anderen en waarbij ze leren wat hun eigen en andermans gevoelens zijn. De ontwikkeling van sociale competenties vindt niet vanzelfsprekend plaats als kinderen anderen ontmoeten. Belangrijk bij het ontwikkelen van sociale competenties zijn psychologische basisbehoeften, hechting en sociale interacties.

Hieronder gaan we dieper in op deze punten.

Psychologische basisbehoeften

De drie psychologische basisbehoeften van kinderen staan centraal: gevoel van autonomie, gevoel van competentie en gevoel van relatie. Om kinderen vanuit intrinsieke motivatie te laten ontwikkelen, moeten kinderen een gevoel van autonomie hebben (zelf de regie hebben), moeten zich gewaardeerd en gerespecteerd voelen (relatie) en moeten het vertrouwen hebben in de eigen competenties.

Hechtingsrelatie

De basis voor de sociale emotionele ontwikkeling is de relatie tussen kinderen, ouders/verzorgers en medewerkers. Een goede hechtingsrelatie is daarbij van belang. Om dit te bereiken bouwen medewerkers een relatie op met kinderen, praten met hen en erkennen hun gevoelens. Gesproken taal ondersteunt non-verbale communicatie en geeft kinderen het vertrouwen dat ze blij, boos of verdrietig mogen zijn. Naast het vertrouwen voelen kinderen zich gerespecteerd en gewaardeerd en komt het tot interactie met medewerkers.

Sociale interacties

De sociale ontwikkeling van jonge kinderen vloeit voort uit sociale interacties. Het is belangrijk deze complexe processen en zelforganiserende sociale interacties goed en voortdurend te observeren, zowel de individuele kinderen als het groepsproces. Vanuit de kennis van de kerndoelen voor sociaal gedrag en de kenmerken die door observaties worden verkregen, kunnen medewerkers bepalen of zij moeten ingrijpen, sturen, begeleiden of alleen toekijken in een bepaalde sociale interactie, individueel of in een groep. Onze kinderen leren zo op een positieve manier met elkaar om te gaan en zich te handhaven in een groep. Sociale vaardigheden als empathie, delen, samenwerken, conflicten oplossen en respect voor diversiteit worden zo spelenderwijs en impliciet geoefend in allerlei dagelijkse school- en opvangsituaties. Medewerkers van Wijzer;

- Houden rekening met de verschillen in behoeften en belangen van individuele kinderen
- Zijn zich bewust wanneer en hoe in te grijpen bij conflicten
- Laten kinderen (leeftijdsadequaat)zelf meedenken over een bepaald conflict of probleem
- Zijn zich bewust van hun voorbeeldfunctie in sociaal gedrag
- Wisselen ideeën en suggesties uit met collega's en mede-opvoeders

De kern van het dagelijks pedagogisch handelen op de werkvloer is de vaardigheid om continu afwegingen te maken wat betreft het eigen handelen en continu te 'kijken' naar kinderen. Zo werken medewerkers aan het ombuigen van eigen handelingsverlegenheid naar handelingsbekwaamheid. Kijken naar wat kinderen doen en zeggen, inschatten wat er aan de hand is en aansluitend daarop handelen om kinderen zoveel mogelijk te ondersteunen in hun sociale gedrag en daarmee hun ontwikkeling.

Wijzer biedt gelijke kansen voor alle kinderen. Gelijke kansen zijn mogelijkheden.

Basisvoorwaarden voor groei en ontwikkeling van kinderen zijn het gevoel van veiligheid en het vertrouwen dat medewerkers signalen van kinderen begrijpen en erop kunnen anticiperen. Stimulerend, sensitief en autonomie verlenend gedrag van medewerkers, een krachtig aanbod, veilig en positief groepsklimaat, ruimte voor initiatief en organisatie zijn de onderliggende basisvoorwaarden. Dit geldt voor alle kinderen, maar vooral bij kansarme kinderen. Kansarme kinderen worden gerekend tot een risicocategorie op grond van 'biological and environmental factors'. Hiertoe worden gerekend: genetische factoren, infecties, ondervoeding, laag geboortegewicht, trauma's aan het hoofd, armoede en (pedagogische) verwaarlozing.

Samenhangend met de factoren (geweld, armoede en pedagogische verwaarlozing) zijn de medewerkers van Wijzer zich bewust dat de specifieke inzet op welbevinden en betrokkenheid noodzakelijk is om achterstand in de ontwikkeling van kansarme kinderen te verminderen, op te lossen of te voorkomen.

De sociale ontwikkeling van kinderen komt tot uiting in het sociale gedrag van (het) kinderen en is zichtbaar in datgene wat ze zeggen (verbaal gedrag) en doen (non-verbaal gedrag). Kinderen kunnen daarbij opvallend gedrag laten zien, dat afwijkt van andere kinderen. Op die manier kunnen kinderen laten zien dat ze zich niet goed voelen, ten opzichte van zichzelf en/of andere kinderen of volwassenen. Dit kan zich op verschillende manieren uiten; bang zijn, boosheid, zich terugtrekken, driftbuien.

Wanneer is opvallend gedrag probleemgedrag? Opvallend gedrag kan, voorbij een bepaalde grens, als

probleemgedrag worden gezien. Wanneer kinderen tijdelijk probleemgedrag laten zien (eenmalig of langdurend) of er is sprake van een ontwikkelingsachterstand of ontwikkelingsstoornis (een psychische of neurologische aandoening) zullen medewerkers handelen en zo nodig in overleg met ouders hulp inschakelen. Probleemgedrag kan verschillende oorzaken hebben en vergt grondige diagnostiek van deskundigen. Medewerkers van Wijzer worden begeleid om adequaat te handelen wanneer er sprake is van probleemgedrag. Met het observatieprogramma als signaleringsinstrument wordt er tijdig en doelmatig gereageerd op probleemgedrag dat kinderen laten zien. Wanneer medewerkers binnen Wijzer met deze problematiek te maken krijgen, zijn zij op de hoogte van de procedure (zie Kwaliteitshandboek). Vanaf het begin is de communicatie met ouders in dit traject een prioriteit, mede de sturing en communicatie vanuit de leiding en binnen het team. In overleg met de leidinggevende van het kindcentrum en ouders zal er, indien nodig, contact worden gelegd met deskundigen die gespecialiseerd zijn in kinderen met probleemgedrag en indien nodig kunnen doorverwijzen naar de diverse organisaties waar Wijzer mee samen werkt.

Doelstelling 4: ‘Overdracht van normen en waarden’

Binnen kindcentra van Wijzer vindt overdracht van normen en waarden plaats. Kinderen worden gestimuleerd om op een open manier kennis te maken met algemene waarden en normen in de samenleving met oog op een respectvolle omgang met anderen en het deelnemen aan de maatschappij.

Kinderen leren door socialisatie in het kindcentrum normen en waarden. Niet alleen regels van het kindcentrum, maar ook algemene normen en waarden worden doorgegeven. Door aandacht te besteden aan de diverse culturen, gebruiken, tradities en gewoontes van de samenleving en de verschillende culturen die daar deel van uit maken, leren kinderen.

Medewerkers van Wijzer hebben respect voor verschillen in temperament, talenten en cultuur, opvoedstijlen, sekse, religie, sociaal milieu, opleidingsniveau, gezinssamenstellingen en beperkingen. Medewerkers sluiten niemand buiten en streven naar gelijke kansen voor alle kinderen. De basis voor socialisatie in het kindcentrum is het bieden van structuur en het creëren van een veilig klimaat waarin de ontwikkeling van kinderen wordt gestimuleerd en waarin kinderen zich leren aanpassen aan de regels en omgangsvormen die gelden in de samenleving waarin kinderen opgroeien. Medewerkers bieden responsiviteit, gedragscontrole en ondersteuning in de autonomie. Hieronder een beschrijving hoe medewerkers van Wijzer in de praktijk handelen;

Responsiviteit (warmte en steunen)

Medewerkers reageren sensitief op de signalen van kinderen en bieden steun, betrokkenheid, liefde en aandacht. Wijzer verwacht van (de) medewerkers dat zij bemoedigen, helpen, samenwerken, affectie tonen en sensitief reageren op signalen van kinderen. Medewerkers communiceren op ooghoogte met kinderen en luisteren actief.

Gedragscontrole (structuur)

Door het gedrag van kinderen te sturen en te beïnvloeden leren en kennen kinderen de regels en normen en waarden, maken kinderen zich dit eigen en leren kinderen omgaan met de structuur in het alledaagse leven. Medewerkers zijn duidelijk en consequent in het aangeven van bij de leeftijd passende grenzen en verwachtingen.

Het kindcentrum hanteert groepsregels zoals beschreven in de pedagogisch werkplannen.

Door (het) voorbeeldgedrag van medewerkers ervaren kinderen grenzen van goed of slecht, van anders zijn en van mogen en moeten. Reacties van medewerkers geven richting en correctie aan het gedrag van kinderen en worden door kinderen gekopieerd in hun eigen gedrag naar andere kinderen of volwassenen. Richtlijnen en voorbeeldhouding die de medewerkers gebruiken zijn:

- Anderen noemen bij naam
- Groeten van kinderen, ouders en collega's bij het komen en gaan
- Weten waar een kind of een medewerker is
- Op je beurt wachten
- Niet door elkaar praten
- Het uitpraten van conflicten. Medewerkers treden niet direct op, ze laten kinderen eerst zelf oplossingen zoeken voor zover de situatie dit toelaat. (De) Medewerkers blijven alert en letten op de veiligheid van kinderen en luisteren naar kinderen, ouders of collega's.
- Het omgaan met materialen, natuur en omgeving
- Het ingaan en begrip tonen op behoeftes en emoties van kinderen. Kinderen leren dat iedereen andere gevoelens kan ervaren.

Ondersteuning in autonomie

Medewerkers stimuleren kinderen om op een actieve manier de wereld te ontdekken en doelen te stellen. Zij moedigen kinderen aan zelf een eigen mening te formuleren en betrekken hen actief bij het oplossen van problemen.

Het kindcentrum heeft een sociale functie. Kinderen leren o.a. door te spelen en leren met andere kinderen en volwassenen om te gaan. Medewerkers hebben een belangrijke voorbeeldfunctie. Kinderen pikken de sociale patronen op door te ervaren, te kijken naar wat zij om zich heen zien gebeuren en ordenen op deze manier de wereld om zich heen en leren deze wereld te begrijpen. Deze sociale patronen worden zowel verbaal als non- verbaal overgedragen. In het kindcentrum gaat het om allerlei ervaringen in de alledaagse praktijk zoals elkaar helpen. Kinderen voelen in deze situatie verbinding met (het) andere kinderen en ervaren dat hulp niet alleen van volwassenen komt.

Ook in conflictsituaties worden belangrijke ervaringen opgedaan. Medewerkers begeleiden kinderen waar nodig, oordelen niet, maar luisteren, ondersteunen en bemiddelen.

In het kindcentrum leren kinderen door deel te nemen aan de gemeenschap, de diverse doelgroepen en aan activiteiten. Kinderen leren door te experimenteren, door eigen ideeën op te volgen en creatief te zijn, door samen en alleen te spelen en zichzelf af te stemmen op anderen. Kinderen kunnen hierbij diverse houdingen aan nemen. Wijzer verwacht van medewerkers dat zij kijken vanuit het perspectief van kinderen en begeleiden hen in de initiatieven zonder de sturing van activiteiten over te nemen.

Het kindcentrum maakt met ouders de verschillen in pedagogische normen en waarden bespreekbaar. Wat zijn de verschillen in hun eigen opvattingen. Welk maatschappelijk beeld wordt uitgestraald, hoe gaat het binnen het kindcentrum en hoe gaat het thuis. Welke verwachtingen zijn er. Ook worden er kindgesprekken gevoerd waarbij de ontwikkeling van normen en waarden besproken worden. Wat valt op en waar kunnen ouders en medewerkers in samen werken.

6. Inrichting van de groepsruimte

Wijzer staat voor een uitdagende en ook een rustgevende omgeving. Er wordt een huiselijke sfeer gecreëerd waarin kinderen zich veilig voelen. Voor jonge kinderen t/m 7 jaar zijn er speelhoeken met divers uitdagend spel materiaal waar kinderen zelf uit kunnen kiezen en zich in terug kunnen trekken. Voor oudere kinderen is er uitdagend ontwikkelmateriaal.

Inrichting, meubilair en spel materiaal in de verschillende groepen zijn afgestemd op de leeftijd en behoefte van de kinderen.

In het pedagogisch werkplan van het kindcentrum is terug te lezen hoe verder invulling wordt gegeven aan de inrichting en hoe veiligheid en hygiëne gewaarborgd worden.

Zie: Beleid 'Veiligheid en Gezondheid Opvang'

7. VVE aanbod

Voor- en vroegschoolse educatie (VVE) houdt in dat kinderen op jonge leeftijd meedoen aan educatieve programma's om ervoor te zorgen dat zij zonder achterstand aan groep 3 beginnen. Basisscholen, kinderdagverblijven en peuterspeelzalen maken hiervoor meestal gebruik van erkende VVE-programma's om de ontwikkeling van jonge kinderen te stimuleren. In Integrale Kindcentra werken Kinderopvang en Onderwijs zeer nauw samen ten behoeve van het kind. Zij hanteren hiervoor eenzelfde methode.

Wijzer streeft naar het voorkomen van (onderwijs)achterstanden ongeacht hun culturele of religieuze achtergrond en werkt hierbij nauw samen met relevante partijen. Kinderen met een zgn. VVE indicatie noemt men doelgroepkinderen en er is in het gemeentelijk VVE beleid vastgesteld wat de criteria zijn voor een indicatie.

- De thuistaal is voor meer dan 50% anders dan het Nederlands
- Ouders hebben minder dan twee jaar voortgezet onderwijs gevolgd
- Er is op basis van scores op de Lexilijst een risico in de taal- en spraakontwikkeling

Het consultatiebureau geeft deze indicatie af. Daarnaast zijn er op gemeentelijk niveau afspraken om het bereik van doelgroepkinderen zo groot mogelijk te maken zoals:

- Samenwerking met organisaties die ondersteuning bieden op het gebied van onderwijs en opvoeding aan scholen, kinderopvang, ouders en kinderen. (Zoals CJG, CED, Aanzet)

In ieder kindcentrum wordt een totaalpakket van taal, spelen en leren aangeboden, bedoeld voor alle kinderen en de doelgroep kinderen in het bijzonder. Het VVE aanbod is voor alle kinderen in de leeftijd van 2 of 2,5 t/m 6 jaar (afhankelijk van de gemeente). Er wordt gemiddeld vier tot zes weken aan een thema gewerkt. In de pedagogisch werkplannen is omschreven met welk programma er gewerkt wordt.

Streven naar gelijke kansen voor alle kinderen en het zo groot mogelijk benutten van hun talenten. Daarbij benoemen wij nadrukkelijk: Alle kinderen. Hierbij behoren ook (en vooral) de kansarme kinderen die worden gerekend tot een risicocategorie op grond van biologische en milieu factoren zoals: trauma's, armoede en (pedagogische) verwaarlozing. Wijzer gunt ieder kind een mooie toekomst.

8. Pedagogisch werkplan

De doelen van het VVE beleid binnen onze organisatie zijn gericht op de vier ontwikkelingsgebieden zoals eerder beschreven in dit Pedagogisch beleidsplan.

In het Pedagogisch werkplan van elk kindcentrum is terug te lezen hoe invulling wordt gegeven aan het VVE programma.

9. Opbrengstgericht werken

In het belang van kinderen zorgt Wijzer ervoor het beste uit ieder kind te halen door leer- en ontwikkelingsachterstanden in een zo'n vroeg mogelijk stadium te signaleren. Daarnaast proberen medewerkers achterstanden te voorkomen door het aanbod te richten op de onderwijsdoelen.

Medewerkers maken gebruik van een dagschema, ofwel een vaste dagindeling. Het dagritme is een belangrijk instrument voor zowel kinderen als medewerkers. Het dagritme is zichtbaar gemaakt. Een goed dagritme biedt een afwisselend programma passend bij de doelgroep.

Medewerkers werken met groepsplannen. Een groepsplan is een document, waarin staat beschreven per kind wat de doelen zijn voor de aankomende periode. Kinderen die dezelfde ontwikkelingsbehoefte hebben (intensief, basis en verdiept) worden geclusterd. Dit gebeurt per ontwikkelingsdomein (emotioneel, taal, rekenen en motoriek), zodat er aan verschillende groepjes gedifferentieerde begeleiding gegeven kan worden. Dit wordt bijv. gedaan door middel van de 4 D's (data, duiden, doelen en doen). Wanneer een kind onvoldoende profiteert van de aanpak binnen het groepsplan wordt de aanpak aangepast.

10. Doorlopende ontwikkelingslijnen

Medewerkers van Wijzer werken ontwikkelings-, opbrengst- en kindgericht. Om de ontwikkelingslijnen van kinderen goed in beeld te hebben zijn medewerkers verantwoordelijk voor:

1. Mentorschap
2. Partnerschap met ouders
3. Structureel volgen van de kinderen
4. Inzetten van zorg
5. Meldcode in gang zetten

Mentorschap

Ieder kind bij Wijzer heeft een eigen mentor of groepsleerkracht. De mentor is een medewerker die werkt op de groep van het kind. Werken aan een vertrouwensband staat bovenaan. De mentor is het aanspreekpunt voor ouders om de ontwikkeling en het welbevinden van hun kind te bespreken. In de buitenschoolse opvang en in het onderwijs is de mentor ook het aanspreekpunt voor het kind zelf. Ouders worden d.m.v. een brief waarin het mentorschap wordt omschreven op de hoogte gebracht van welke medewerker de mentor is gedurende de opvangperiode van het kind. Er zijn periodieke gesprekken tussen mentor en ouders en op de buitenschoolse opvang vinden deze gesprekken plaats als dit gewenst is. De periodieke gesprekken zijn gekoppeld aan de observatiemethodes die gebruikt worden binnen het Kindcentrum. In het pedagogisch werkplan van het Kindcentrum is opgenomen welke observatiemethode gebruikt wordt. De mentor stelt doelen.

De mentor kan talent ontdekken en laten groeien, problemen signaleren en heeft een voorbeeldfunctie. Belangrijk is dat er tussen mentor, kind en ouders een goede klik is en er rekening gehouden wordt met karakter, interesse, gezinssituatie en cultuur. De mentor is medeverantwoordelijk voor de overdracht binnen het kindcentrum.

Partnerschap met ouders

De pedagogisch medewerkers werken dusdanig samen met de ouders dat er sprake is van partnerschap. Het partnerschap staat volledig in het teken van het welzijn van de kinderen. Ouders worden actief betrokken om samen op te trekken, vanuit een gelijkwaardige samenwerking en een eigen verantwoordelijkheid. Partnerschap met ouders is een belangrijk onderdeel van de mogelijkheden voor ouders om actief deel te nemen aan (kindcentrum-gebonden) activiteiten. Hiervoor zijn diverse oudercontactmomenten zoals inloopochtenden, afsluitingen van thema's en ouderavonden.

Structureel volgen van de ontwikkeling van kinderen

Bij jonge kinderen hebben medewerkers dagelijks contact met ouders en wisselen informatie uit die van belang is voor de verzorging en begeleiding van hun kind.

Medewerkers werken door het regelmatige contact aan de vertrouwensrelatie.

De mentor observeert kinderen waarna er een gesprek plaats vindt met de ouders. Wanneer medewerkers zorgen hebben over de ontwikkeling van een kind, op welk gebied dan ook, wordt er volgens de daarvoor geldende richtlijnen (zorgroute) stappen genomen om een kind zoveel mogelijk kansen te geven zich optimaal te kunnen ontplooiën. Door middel van de zorgroute wordt er samen met ouders, leidinggevende en Interne Begeleider bekeken welke deskundige hulp van buitenaf ingeschakeld kan worden. Er is een nauwe samenwerking tussen het zorgteam van het kindcentrum en het CJG. Er worden geen stappen genomen zonder overleg met de ouders.

Alle kinderen worden geobserveerd, de methodes die gebruikt worden zijn per kindcentrum verschillend.

Zie: Pedagogisch werkplan van het kindcentrum. De zorgstructuur wordt verder ontwikkeld.

Zorgstructuur

Wanneer medewerkers problemen signaleren bij een kind en denken dat een kind extra ondersteuning nodig heeft wordt de zorgroute gehanteerd, waarbij de ouders direct worden ingeschakeld. Indien nodig is er nauwe samenwerking met het CJG en het Samenwerkingsverband.

Zie: Ondersteuningsroute Voorschoolse richting Vroegschoolse en de zorgroute.

Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling

Wanneer een probleem in de ontwikkeling of gedrag van kinderen wordt gesignaleerd en er is sprake van een vermoeden van huiselijk geweld en kindermishandeling, wordt de meldcode gehanteerd.

De meldcode heeft tot doel medewerkers te ondersteunen in de omgang met signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling. De meldcode bevat een 5-stappenplan. De stappen maken medewerkers duidelijk wat er wordt verwacht bij signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling en hoe er op een verantwoorde wijze gehandeld moet worden.

11. Doorgaande lijn

Er is een nauwe samenwerking en een doorgaande lijn tussen opvang en onderwijs. Dit is terug te vinden in de locatie gebonden pedagogische werkplannen.

12. Warme overdracht

Er vindt een warme overdracht plaats wanneer kinderen overstappen van de dagopvang of peuteropvang naar de basisschool en/of naar de buitenschoolse opvang. Ouders geven hiervoor vooraf toestemming.

Wanneer kinderen bijna 4 jaar zijn, worden de observaties en het formulier 'warme overdracht' overdragen aan de basisschool. De pedagogisch medewerker vertelt daarbij hoe het kind is, hoe de ontwikkeling verloopt en welke ondersteuning het kind eventueel nodig heeft. Bij kinderen waarbij de zorgroute is gehanteerd wordt er al in een eerder stadium samengewerkt met de basisschool. Daarnaast geven we advies aan ouders welke passende instanties er zijn voor eventuele verdere ondersteuning.

13. Kennismaking

Het eerste contact met Wijzer is veelal via de website, telefonisch met de afdeling plaatsing of met het kindcentrum zelf. Op de website staat informatie en nieuws te lezen over de kindcentra.

Wanneer ouders contact opnemen worden zij vriendelijk en duidelijk geïnformeerd. Als ouders vóór de inschrijving of plaatsing al een kijkje willen nemen op een kindcentrum, adviseert de medewerker van de afdeling plaatsing om telefonisch een afspraak te maken met het betreffende kindcentrum. Ook hebben de scholen een website en schoolgids waar informatie te vinden is over zowel onderwijs als opvang.

14. Ouderportaal

Wijzer in Opvang en Onderwijs gebruikt een digitaal Ouderportaal. In het ouderportaal vindt u uw opvangovereenkomsten, facturen, nieuws vanuit Wijzer-, de locatie-, en de groep van uw kind. Het ouderportaal is het communicatiemiddel van de organisatie en locatie. Voor kinderen onder de 1 jaar gebruiken wij het ouderportaal als overdracht schriftje. Wanneer uw kind niet komt, moet u dit doorgeven via dit ouderportaal. Vanuit de afdeling plaatsing ontvangt u inloggegevens en de handleiding.

15. Inschrijving bij de opvang

De afdeling plaatsing stuurt op aanvraag informatie en verwijst ouders door naar de website, waar zij hun kind digitaal kunnen inschrijven. Wanneer nodig biedt de afdeling plaatsing of de locatie ondersteuning bij het inschrijven. De werkwijze voor het inschrijven op de scholen van Wijzer is schoolafhankelijk.

16. Intake en plaatsing

Het is mogelijk dat ouders voorafgaand aan de inschrijving op de locatie komen voor een rondleiding en informatie over onze werkwijze. Wanneer een kind is ingeschreven, ontvangt de locatie vanuit de afdeling plaatsing de kindgegevens en neemt de locatie contact op met de ouders/verzorgers voor het plannen van een intakegesprek. Het intakegesprek vindt plaats voorafgaand aan de startdatum. Een uitzondering kan zijn dat een kind met spoed geplaatst wordt en het hierdoor niet mogelijk is om vooraf een intakegesprek te plannen. Dan vindt het intakegesprek plaats op de eerste dag dat het kind naar de opvang komt. Zonder het intakegesprek kan het kind niet starten in de opvanggroep. Tijdens het intakegesprek bespreken we de belangrijke gegevens over het kind, de gang van zaken op de locatie, het dagritme, het volgen van het kind en de inhoud van het mentorschap.

17. Wenprocedure in de opvang

Voor een kind en ook voor de ouders is het starten bij een kinderdagverblijf, peuteropvang en buitenschoolse opvang spannend. Ouders en medewerkers bouwen vertrouwen op en een voorwaarde voor de ontwikkeling van een kind is dat het zich emotioneel en fysiek veilig voelt. Er zijn kinderen die zich direct op hun gemak voelen, maar er zijn ook kinderen die de opvangdagen langzaam moeten opbouwen. We houden in de kinderopvang dan ook rekening met een wenperiode voor de kinderen. Wanneer op de groep kan vanaf het moment dat het contract is gestart, vanaf de eerste opvangdag. Vanuit de Wet Kinderopvang is het niet mogelijk een kind voorafgaand aan de startdatum te laten wennen. Het is fijn voor een kind een knuffel of iets anders vertrouwd van thuis mee te nemen. Voor ouders is het belangrijk rekening te houden met de wenperiode vanaf de startdatum van de opvang. Het kan zijn dat u uw kind eerder moet komen ophalen omdat het kind langere tijd verdrietig is. Bij sommige kinderen wordt de opvangtijd langzaam opgebouwd. Dit kan invloed hebben op uw werk. Ouders kunnen ervoor kiezen om de startdatum van de opvang eerder in te laten gaan, zodat een kind heeft kunnen wennen voordat een ouder aan het werk gaat.

Over het algemeen zijn peuters vrij snel gewend aan de peuteropvang, maar er zijn kinderen voor wie het wennen moeilijk is. Ook hier geldt wennen vanaf de startdatum van het contract.

Wanneer een kind moeite heeft met afscheid nemen en langdurig huilt, wordt telefonisch contact opgenomen met de ouder(s). In overleg kan worden besloten dat de ouder het kind eerder ophaalt. De keren erna wordt geprobeerd om de speeltijd telkens iets te verlengen.

Een enkele keer komt het voor dat een kind niet goed gewend raakt aan de peuteropvang. In overleg wordt dan besloten om het kind tijdelijk van de peuteropvang af te halen en het na een paar maanden nog eens te proberen. Het welbevinden van het kind staat voorop en het moet zich veilig en vertrouwd voelen.

Voor de school:

Elke school heeft zijn eigen wenprocedure. Deze staat vermeld in de schoolgids.

Wennen bij de overgang van voorschool naar vroegschool

Binnen het kindcentrum gaat de medewerker samen met het kind kijken bij de vroegschool, vervolgens gaat het kind af en toe een bepaalde tijd meedraaien. Hierover worden afspraken met ouders en school gemaakt. Ook kan het kind buiten de tijd dat het gebruik maakt van de voorschool wennen op

de vroegschool, medewerkers hebben onderling contact hierover en bespreken de wensmogelijkheden met ouders.

18. Stamgroepen en leeftijdsopbouw

Wijzer plaatst kinderen in een vaste groep, ook wel stam of basisgroep genoemd. De leeftijdsopbouw van de stamgroep kan per locatie verschillen. Ook bij de BSO zijn kinderen verdeeld in basisgroepen, vaak afhankelijk van de leeftijden. De variatie in groepsamenstelling komt voort uit de facilitaire mogelijkheden van een locatie. Kinderen kunnen met toestemming van ouders in een tweede stamgroep worden geplaatst.

Zie: Pedagogisch werkplan van het Kindcentrum

19. Verticale kinderdagverblijfgroep (0-4 jaar)

Sommige IKC locaties van Wijzer hebben een verticale groepsindeling. Dit houdt in dat(de) medewerkers flexibel omgaan met de diverse ontwikkelingsfasen van 0-4-jarigen (baby's, dreumesen en peuters). Door de diversiteit aan leeftijden in de groep komen kinderen in contact met andere kinderen van verschillende leeftijden. Dit heeft een positieve invloed op de sociale ontwikkeling. Oudere kinderen leren van kleins af aan rekening te houden met jongere kinderen. Ze leren van en helpen elkaar. We streven er ook naar dat kinderen 4 jaar in dezelfde groep kunnen blijven. In de verticale groep staat de emotionele en fysieke veiligheid van kinderen centraal. Hechting, maar ook een veilig ingerichte ruimte met materialen gericht op de diverse leeftijden, is van belang. Individuele aandacht, het groepsproces en het bieden van rust, regelmaat en reinheid zijn uitgangspunten. Oudere kinderen voorbereiden op de vroegschool wordt meegenomen in het activiteiten aanbod.

20. Opleidingsplan

In het opleiding/scholingsjaarplan van Wijzer wordt beschreven hoe de kennis en vaardigheden van de medewerker t.o.v. VVE wordt onderhouden. Uitgangspunt is dat de medewerker een bewijsstuk van opleiding/scholing t.a.v. VVE kan overleggen (Besluit basisvoorwaarden kwaliteit voorschoolse educatie). Medewerkers werkzaam op een kinderdagverblijf worden bijgeschoold in het 'Werken met baby's'. Medewerkers worden ook getoetst op taalniveau. Per kalenderjaar worden er diverse workshops georganiseerd gericht op ouderbetrokkenheid, zorg en VVE aanbod. Professionalisering en borging vindt Wijzer belangrijk. Een opleidingsplan is verder locatie gebonden.

21. Medewerkers, studenten en vrijwilligers

Medewerkers

Wijzer werkt met gekwalificeerde medewerkers. Alle medewerkers zijn in het bezit van een Verklaring Omtrent het Gedrag (VOG) en zijn geregistreerd in het PRK (Personenregister Kinderopvang).

Binnen alle locaties zijn dagelijks één of meerdere medewerkers met een geldige en geregistreerde kinder- EHBO en/of BHV-certificaat aanwezig. Op de locatie is zichtbaar welke medewerker gecertificeerd is. De borging voor de scholing is opgenomen in het opleidingsplan.

Studenten

Binnen Wijzer is er aandacht voor opleiding en scholing. Als erkend leerbedrijf werkt Wijzer met de onderwijsinstelling en de Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB) samen om studenten een veilige en leerzame werkplek te bieden.

De inzet en taakomschrijving van beroepskrachten in opleiding en stagiairs is te vinden in het BPV-beleid.

Vrijwilligers

Het inzetten van vrijwilligers in de kinderopvang is een waardevolle aanvulling in de kinderopvang. Door nauw samen te werken met pedagogisch medewerkers en het volgen van de geldende regelgeving, kunnen vrijwilligers een positieve bijdrage leveren aan de ontwikkeling en het welzijn van kinderen in de opvang.

Taken vrijwilligers:

- Assisteren bij activiteiten en voorbereidingen
- Meespelen, voorlezen en knutselen met kinderen
- Ondersteunen bij huishoudelijke taken en verzorging

Alle taken gaan in overleg met de verantwoordelijke pedagogisch medewerker(s). Vrijwilligers nemen geen zelfstandige beslissingen over de opvang of activiteiten en brengen geen tijd alleen door met de kinderen, zonder toezicht van een andere volwassene.

22. Pedagogische ondersteuning

De pedagogisch beleidsmedewerker en coach biedt coaching en ondersteuning bij het schrijven, implementeren en borgen van het pedagogisch beleid.

Jaarlijks komen er ook onderwerpen aan bod zoals het document Veiligheid & Gezondheid, het voedingsbeleid, de meldcode, het pedagogisch beleid etc.

De vorm van coaching kan op diverse manieren worden uitgevoerd zoals: Coaching on the job, individuele gesprekken of teamcoaching en ook het volgen van een workshop behoort tot een vorm van coaching. De coach evalueert periodiek zowel met de pedagogisch medewerkers als met de directie/coördinator van de locatie.

Pedagogisch beleidsmedewerker en coach in de voorschoolse educatie

De pedagogisch beleidsmedewerker en coach in de voorschoolse (VE coach) wordt bij Wijzer in opvang ingezet voor de kwaliteitsverhoging van de voorschoolse educatie. Bij de voorschoolse educatie wordt het 'Onderzoekskader 2021 voor het toezicht op de voorschoolse educatie en het primair onderwijs' gehanteerd als richtlijn. Dit waarderingskader biedt de VE coach handvatten om de coaching vorm te geven en richt zich voornamelijk op het kwaliteitsgebied 'Ontwikkelingsproces'. Hieronder vallen de standaarden: aanbod, zicht op ontwikkeling, pedagogisch-educatief handelen, (extra) ondersteuning en samenwerking.

De VE coach werkt bij de peutergroepen van Wijzer een aantal uur boven-formatief mee.

Op deze manier wordt coaching in de vorm van coaching on the job geboden aan de beroepskrachten die werken in de voorschoolse educatie. Ook biedt de VE coach ondersteuning in de planning van het themagerichte

aanbod en bewaakt de VE coach het cyclus proces van het stellen van doelen passend bij de ondersteuningsbehoeften van de peuters. Ook houdt de VE coach het VE beleid up to date en bewaakt het werken volgens wet- en regelgeving.

23. Inzet vaste gezichten

In groepen waar opvang wordt geboden aan baby's werken gedurende de week 2 vaste gezichten, waarvan minimaal 1 vast gezicht dagelijks aanwezig is. Uitzonderingen hierin zijn vervanging bij ziekte en verlof van de vaste gezichten. Om te voldoen aan de BKR worden de roosters van de groep aangevuld met overige medewerkers. Wijzer streeft ernaar om naast de twee vaste gezichten ook continuïteit te bieden bij de inzet van het aanvullend personeel. Op iedere kinderdagverblijfgroep waar baby's worden opgevangen is een overzicht aanwezig, waarop te zien is hoe de inzet van de vaste gezichten is geregeld en welke medewerkers eveneens worden ingezet op die groep. In het rooster en met inzet van medewerkers van de peuterspeelzalen en de buitenschoolse opvang worden er ook zoveel mogelijk vaste medewerkers ingezet. Wijzer streeft naar continuïteit en kwaliteit en houdt bij het maken van de roosters rekening met vertrouwde en bekende gezicht voor kinderen en ouders.

24. Open-deuren-beleid binnen de opvang

Het komt voor dat we in het kindcentrum de deuren van twee of meer groepen openzetten. Kinderen zijn dan niet meer gebonden aan hun eigen groep.

Medewerkers worden in die gevallen ook breder ingezet dan alleen op hun eigen groep. Dit levert voordelen op voor kinderen. Zo kunnen ze vrij kiezen waar ze het liefst willen spelen en raken kinderen op deze speelse wijze bekend met alle medewerkers. Ook kan het zijn dat een activiteit buiten de eigen stam/basisgroep plaatsvindt, bijvoorbeeld gym of een andere spel- of creatieve activiteit. Het is prettig voor kinderen dat ze dan al bekend zijn met medewerkers van een andere groep.

Bij naschoolse opvang kan het voorkomen dat kinderen van twee of meer groepen of locaties worden samengevoegd. Voor BSO-kinderen kan dit betekenen dat zij aan activiteiten kunnen deelnemen buiten de eigen locatie. Het samenvoegen kan ook nodig zijn als op een locatie de belangstelling voor naschoolse opvang te gering is om er verantwoord naschoolse opvang aan te bieden. In de vakanties wordt de BSO-vakantie opvang zowel in Maassluis als in Vlaardingen centraal aangeboden. Ouders worden hierover iedere vakantie geïnformeerd.

Zie: Pedagogisch werkplan

25. BKR en 3 uurs/half uurs regeling

Voor alle kindcentra van Wijzer in Opvang geldt dat zij zich houden aan de wet- en regelgeving en de BKR (medewerker-kind ratio). In de pedagogisch werkplannen van alle kindcentra is omschreven welke vormen van opvang er geboden wordt en hoe de groepen zijn ingedeeld. In Konnect wordt de aanwezigheid en afwezigheid en de breng- en haaltijden van kinderen per groep dagelijks bijgehouden/geregistreerd.

Voor de hele dagopvang (KDV) geldt dat per groep is vastgesteld op welke momenten zij afwijken van de BKR. Per dag mag er op een groep 3 uur afgeweken worden (in de ochtend, in pauzetijden en aan het einde van de

dag). Op iedere kinderdagverblijfgroep is een overzicht voor ouders waarin de afwijkmomenten zijn vastgesteld. Op welke tijden er wordt afgeweken op de KDV locaties is omschreven in de locatie specifieke werkplannen.

Voor de Buitenschoolse opvang geldt dat er voor en na schooltijd en op vrije middagen maximaal een half uur per dag minder pedagogisch medewerkers kunnen worden ingezet. Dan geldt minimaal de inzet van de helft van de benodigde pedagogisch medewerkers. Naast het half uur per dag mogelijke afwijking tijdens voorschoolse en naschoolse opvang, is op vrije dagen en in de vakantieopvang de 3-uurs regeling van toepassing. Op welke tijden er kan worden afgeweken op de BSO locaties en de vakantieopvang is omschreven in de locatie specifieke werkplannen. Op iedere BSO locatie is een overzicht voor ouders waarin de afwijkmomenten zijn vastgesteld. Op de peuteropvang wordt niet afgeweken van de BKR.

26. Het vier-ogen principe bij Wijzer in Opvang

Wijzer hanteert het vier-ogen-principe. Het is een manier om, naast de kinderen, het eigen personeel te beschermen. Wijzer draagt zorg voor een veilige omgeving door een open aanspreekcultuur, goede communicatie en overleg, handhaven van de BKR (medewerker-kind ratio), meldcode, fotobeleid, beroepscode en door in onze gebouwen ervoor te zorgen dat er altijd zicht is op elkaar in de ruimtes. Het vier-ogen-principe houdt in dat er altijd onaangekondigd meegeluisterd en meegekeken kan worden door een 2e aanwezig(e) volwassen(e) persoon op de locatie, niet per se op de groep aanwezig. Dit kan bijv. ook een collega van een andere groep of werksoort zijn.

Meer inhoudelijke informatie over het vier-ogen-principe en de BKR staat te lezen in: *Beleid veiligheid en gezondheid opvang en veiligheidsbeleid en het pedagogisch werkplan van het kindcentrum*.

27. Kindcentrum gebonden advies en medezeggenschap

De Wet IKK stelt een oudercommissie/MR verplicht en geeft de oudercommissie verzaamd adviesrecht op diverse punten, bijvoorbeeld op het pedagogisch beleidsplan en werkplan, openingstijden en tarieven. De oudercommissie/MR behartigt zo goed mogelijk de belangen van kinderen en ouders. De oudercommissie/MR brengt advies uit ten aanzien van de kwaliteit van (de) opvang en/of onderwijs en kan op verzoek haar inbreng leveren op een ouderavond of themabijeenkomst. Dit is bij opvang de locatie gebonden oudercommissie.

Ook heeft Wijzer één centrale oudercommissie voor alle werksoorten van (de) opvang. Deze vertegenwoordigt alle oudercommissies van de organisatie. Daarnaast heeft Wijzer één centrale MR voor het onderwijs; de GMR. Zij vertegenwoordigt alle medezeggenschapsraden van de scholen van de organisatie.

28. Relevante documenten, richtlijnen en protocollen

Alle medewerkers van Wijzer werken volgens documenten, richtlijnen en protocollen. Deze documenten zijn opgenomen in ons handboek opvang. Hierin wordt op verschillende gebieden (gedeeltelijk) het pedagogisch werken en handelen of een onderdeel daarvan beschreven. Hieronder staat een opsomming van een aantal documenten, richtlijnen en protocollen.

29. Geraadpleegde bronnen

1. Het boek: Pedagogisch kader kindercentra van 0 tot 4 en 4 tot 13 jaar
2. Het Pedagogisch curriculum voor het jonge kind
3. Wet IKK
4. Kwaliteitshandboek Wijzer in Opvang
5. De gedragscode en beroepscode kinderopvang
6. Beleid Veiligheid en Gezondheid Wijzer in Opvang

“Ik draag bij aan de toekomst van mijn omgeving, neem verantwoordelijkheid voor mijn eigen ontwikkeling en ben nieuwsgierig.”

